

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра журналістики та мовної комунікації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Доцент гуманітарно-педагогічного факультету
Ірина САВИЦЬКА

_____ 2022 р.

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри журналістики
та мовної комунікації,
протокол № 11 від 25 травня 2022 р.

Завідувач кафедри

Наталія КОСТРИЦЯ

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП «Журналістика»

Марина НАВАЛЬНА

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В МЕДІАДИСКУРСІ»**

Спеціальність 061 – Журналістика
Освітня програма – Журналістика
Гуманітарно-педагогічний факультет
Розробник – доц. Савенко О.М.

Київ – 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни «Екологічна безпека в медіадискурсі»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Галузь знань	06 «Журналістика»	
Спеціальність	061 – Журналістика	
Освітня програма	Журналістика	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
ЛОГІЧНА	4	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	курсова	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1	
Семестр	2	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	90 год.	
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни «Екологічна безпека в медіадискурсі»

«Екологічна безпека в медіадискурсі» - дисципліна про нову журналістську спеціалізацію: екологічна (або природоохоронна) журналістика. Оволодіння знаннями саме цього курсу допоможе становленню молодих фахівців, виробленню творчо-аналітичних здібностей, розвиватимуть критичне мислення, що в цілому сприятиме загальній демократизації української журналістики. Курс сприятиме визначенню студентів кафедри журналістики НУБіП із вибором саме такої журналістської спеціалізації, котра якнайточніше відповідає профільному призначенню університету і чим ніякий інший виш в Україні, крім НУБіПу, фактично не займається: природокористувальною, екологічною та природоохоронною.

Курс **«Екологічна безпека в медіадискурсі»** передбачає розширення знань студентів, їх фахового кругозору з журналістики, публіцистики, розслідувально-інвестиційної журналістики, зокрема в галузі проблем екології. Звертаючись до будь-якої екологічної проблеми або події, аналізуючи їх походження, складність і гостроту, журналіст неминуче стикається з іншими сферами людської діяльності: економічною, громадською, політичною, соціальною або медичною. Міждисциплінарність цього журналістського жанру вимагає більшої обізнаності в різних сферах суспільного життя, тоді як журналіст-економіст, наприклад, пише строго в межах своєї тематики: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D0%B6%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0 - cite_note-7.

У результаті освоєння курсу студенти мають кваліфіковано орієнтуватися в суспільно-політичних, економічних та природоохоронних процесах, що відбуваються у світі й Україні; використовувати набуті знання в практичній роботі як на етапі добору матеріалу, так і під час реалізації творчого задуму; аналітично й концептуально мислити; отримати стійке переконання, що головне завдання і місія журналіста-еколога не зводиться до опису стану навколишнього середовища, а насамперед полягає в аналізі, виявленні причин тих чи інших явищ і результатів діяльності людини, у комплексному вивченні та глибокому висвітленні життєво важливих для людини і навколишнього середовища питань. Грамотне висвітлення цих питань у ЗМІ призведе до підвищення обізнаності, буде стимулювати кожного індивіда діяти на благо самого себе, навколишнього середовища і на благо всієї планети.

Мета курсу «Екологічна безпека в медіадискурсі»:

- сприяння створенню в Україні нової системи підготовки журналістів для роботи з екологічною тематикою;
- ознайомлення студентів з однією з маловивчених і «наймолодших» тем цього пласта сучасної журналістики, яка нині набуває особливої актуальності;
- ознайомлення студентів з сучасними світоглядними позиціями, на базі яких реалізовується сучасна європейська демократична політика у сферах економіки, екології і захисту навколишнього середовища, мови та культури;
- при звичаєння студентів аналізувати проблеми еколінгвального балансу, збереження чистоти мовного середовища в умовах системних суспільнополітичних змін;
- формування і розвиток у студентів екологічного мислення, соціальної активності задля поліпшенні якості не стільки природоохоронної тематики в ЗМІ, а насамперед задля збереження, охорони і розвитку навколишнього середовища через різні сфери професійної діяльності людини;
- навчання способам і механізмам регулювання взаємовідносин людини, природи і суспільства за допомогою ЗМІ.

Завдання навчальної дисципліни:

- засвоєння студентами основних знань з екологічної проблематики періодичної преси, проблем екології назагал;
- вивчення закономірностей та умов виникнення екологічної журналістики, рособливостей її розвитку в українській та європейській журналістиці;
- вироблення вмінь і навичок самостійного аналізу екологічної ситуації;
- визначення особливостей постановки загальних та конкретних екологічних проблем, різних аспектів їх висвітлення, жанрово-стильових особливостей спеціалізованих екологічних матеріалів;
- набуття творчих навичок написання матеріалів екологічної тематики;
- збирання інформації, ведення пошуку екологічної інформації (зокрема, в Інтернеті, на офіційних сайтах),
- ознайомлення з діяльністю екологічних видань;
- будувати концепції паблік рілейшенз для некомерційної екологічної організації.

Ця дисципліна є вибірковою. Викладається протягом 2 семестру на I курсі магістратури в обсязі – **150** год. (4 — кредити ECTS), із них лекційних — **30** годин, семінарських — **30** годин, самостійної роботи — **90** годин.

У курсі передбачено 2 змістових модулі, 2 модульні контрольні роботи та курсова робота.

Завершується дисципліна – **заліком**, який проходить у вигляді відповідей на запитання з програми.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

ЗНАТИ:

- загальноцивілізаційний комплекс екологічних і природоохоронних проблем в історичному і сучасному дискурсі;
- історично-хрестоматійні та сучасні конкретні (світові і вітчизняні) приклади порушення, шкоди та забруднення навколишнього середовища, які загрожують світові глобальною екологічною катастрофою;
- глобальні екологічні і природоохоронні проблеми і тренди світу;
- методологічні і практичні засади екожурналістики, екофілософії та еколінгвістики, які відображають життєву, соціальну, філософську та соціокультурну сутність, значимість і наслідки діяльності людини;
- місію, роль, місце і функції журналістики у просвітництві населення з метою доведення, що негативний екологічний спадок технократичного мислення та екстенсивної економіки має колосальний згубний вплив на життя як кожної людини, так і на продовження життя нашої планети назагал.
- ситуацію і стан навколишнього середовища в регіоні проживання студента, в Україні і світі в цілому;
- прогресивні сучасні способи і наукові методи грамотного користування навколишнім природним середовищем;
- особливості використання журналістських жанрів в екожурналістиці;
- специфіку журналістського екологічного розслідування;
- суть та основні вимоги до роботи журналіста-розслідувача екологічної проблематики;

- правові та етичні вимоги у роботі журналіста-розслідувача;
- технологію проведення та засоби безпеки журналістського розслідування;
- особливості використання аналітичних жанрів у друкованих ЗМІ;
- специфіку екологічного журналістського розслідування;
- суть та основні вимоги до роботи журналіста-розслідувача;
- правові та етичні вимоги у роботі журналіста-розслідувача;
- технологію проведення журналістського розслідування;
- прийоми побудови композиції.

ВМІТИ:

- розвивати вміння і навички формувати в аудиторії ЗМІ потребу в підвищенні інформованості; почуття відповідальності за природу, екологію, в тому числі, за своє здоров'я;
- сприяти формуванню навичок спільної діяльності і діалогового спілкування, сучасного світогляду, активної життєвої позиції;
- знаходити актуальну тему й збирати необхідний матеріал.
- брати інтерв'ю, аналізувати документи, систематизувати зібраний матеріал;
- обробляти і редагувати зібраний матеріал;
- реалізовувати творчий задум у журналістському тексті;
- знаходити джерела інформації, спілкуватися з її носіями;
- планувати свою роботу з метою кваліфікованої підготовки власних публікацій.
- чітко і ясно викладати свої думки у підготовленому до друку журналістському творі;
- кваліфіковано працювати з різними джерелами інформації;
- ставити запитання по суті, з'ясовувати обставини;
- знаходити належні докази та переконливі свідчення;
- отримувати інсайдерську інформацію та захищати свої джерела інформації;
- досконало володіти мовою, вміло використовувати журналістських текстах стилістичне багатство;
- користуватись технічними засобами фіксації інформації, архівом;
- цитувати будь-який текстовий, звуковий чи аудіовізуальний матеріал відповідно до вимог авторського права;
- відповідально ставитись до виконання редакційних завдань та оприлюднення фактів.
- відчувати професійну відповідальність перед читацькою аудиторією;
- створювати традиційний журналістський та мультимедійний продукт з використанням положень й методів соціологічно-психологічних та інформаційно-технологічних наук з метою ефективного впливу на масову аудиторію;
- простежувати негативні фактори техногенного впливу на навколишнє середовище і впроваджувати дієві методи захисту довкілля;

НАБУТТЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ:

ЗК загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу та підприємливість у сучасних умовах.

ЗК06. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність діяти відповідально з дотриманням правових, етичних засад професійної діяльності та з дотриманням безпекових засад для здоров'я та життя спільноти.

ЗК09. Здатність проявляти комунікаційні навички, здатність спілкуватися із представниками професійної спільноти та представниками інших професій.

ЗК10. Здатність використовувати інформаційні, цифрові та комунікаційні технології, фахово користуватися базами даних, професійно орієнтуватися в інформаційних потоках.

ФК спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК01. Уміння організовувати і проводити журналістську діяльність, розуміти принципи роботи масмедійних установ.

ФК03. Володіння навичками формування інформаційного контенту за різними напрямками журналістської діяльності та інших сферах.

ФК05. Уміння застосовувати теорії масових комунікацій для розуміння, узагальнення і прогнозування явищ інформаційних впливів у дослідженні медіа аудиторії, текстів та інституцій.

ФК07. Оволодіння основними принципами теорії інтерпретації, необхідними для моделювання розуміння подій (тексту, масової аудиторії, конкретного співрозмовника).

ФК08. Здатність аналізу і прогнозування розвитку медіа культури як цілісного феномену, що передбачає опанування правових, етичних навичок у медіа, а також навичок критики медіа та медіаграмотності.

ФК09. Здатність виконувати складні завдання і вирішувати складні проблеми, що потребує оновлення та інтеграції знань, у тому числі в умовах недостатньої інформації та суперечливих вимог, здійснювати критичний аналіз медіа.

ФК10. Здатність приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах дослідницької та/або інноваційної роботи, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ФК12. Здатність до широкого висвітлення екологічних питань як глобального, так і регіонального значення, предметною галуззю якого є збір, аналіз і розповсюдження інформації, що стосується поточних подій, тенденцій і проблем пов'язаних з навколишнім середовищем, з яким постійно взаємодіє людина.

ФК16. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефаківців.

ПРН програмні результати навчання:

ПРН05. Уміти практично застосовувати теорії та методики медіа досліджень, володіти головним (технологічним і технічним) інструментарієм журналіста, медіакритика, пресекретаря, дослідника медіа.

ПРН06. Уміти розв'язувати складні завдання та проблеми, що виникають у професійній та дослідницькій діяльності, уміти відповідати за прийняття рішень.

ПРН07. Уміти фахово шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, застосовуючи новітні методи та засоби пошуку на інформаційному ринку, уміти оперативно оцінити важливість подій, збирати достовірну інформацію, свідчення експертів та фахівців, допомагати аудиторії зрозуміти дійсний стан речей.

ПРН08. Уміти генерувати нові проекти, уміти керувати ними, а також приймати ефективні управлінські рішення.

ПРН09. Уміти аналізувати і прогнозувати розвиток медіакультури як цілісного феномену, уміти в професійній діяльності дотримуватися етичних, правових норм, дбати про своє здоров'я та життя, а також про безпеку колег, партнерів тощо.

ПРН10. Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки, міжособистісної взаємодії, уміти виявляти та застосовувати комунікативні навички, спілкуватися із представниками професійної спільноти та представниками інших професій, уміти приймати обґрунтовані рішення для забезпечення командної роботи.

ПРН11. Володіти всіма журналістським технологіями та професійним обладнанням на належному фаховому рівні, уміти створювати медіа продукт від початку до завершення виробничого процесу на різних медійних платформах.

ПРН14. Уміння висвітлювати проблеми та закономірності взаємодії сучасного суспільства з навколишнього середовища, розуміння наукової і практичної специфіки екологічних явищ, нормативних рішень у сфері екологічної політики та діяльності екологічних організацій.

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Екологічна безпека в медіадискурсі»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Екологія, охорона навколишнього середовища, екологія журналістики, еколінгвістика в історичному та журналістському дискурсах

Тема 1. Основні завдання навчальної дисципліни «Екологічна безпека в медіадискурсі», Предмет, об'єкт та завдання курсу. Сутність і перехресність понять «Екологія навколишнього середовища», «Екологія журналістики (ЗМІ)», «Екологія мови і мовлення (Лінгвоекотологія)»

Тема 2. Людська цивілізація в історичній парадигмі та інформаційне суспільство. Свобода слова у філософському розумінні основоположних прав людини і потреба захисту цивілізаційних і демократичних цінностей шляхом дотримання чи обмеження засадничих прав особистості, суспільства, цивілізації.

Тема 3. Сутність історичної еволюції засобів масової комунікації: від усного мовлення до новітніх медіа. Медіаісторія за Маклюеном - Племінний вік, Вік грамотності, Вік друку, Електронний вік, Оновлення віків.

Тема 4. Соціальні медіа: історія розвитку та формування нової медіареальності

Тема 5. Еколінгвістика як наукове та соціальне поняття - теорія й практика у філології та журналістиці. Комбінація методів аналізу екологічного дискурсу та екологічного аналізу дискурсу у практичній екологічній журналістиці.

Тема 6. Цивілізаційні, суспільно-політичні, економічні та екологічні наслідки війни Росії проти України.

Тема 7. Вплив широкомасштабного російського вторгнення на український інформаційний простір. Негативні наслідки війни для медіа. Трансформація екології мовлення під час війни.

Тема 8. Збитки, нанесені російськими агресорами, та перспективи відновлення економіки, інфраструктури та екології України на засадах збалансованого розвитку та впровадження передового світового досвіду.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Від глобальних екологічних проблем до якості питної води в кранах та хліба на столі

Тема 9. Глобальні екологічні проблеми. Парниковий ефект, зміна клімату

Тема 10. Глобальні екологічні проблеми. Рідкісні та зникаючі види рослин. шляхи вирішення проблеми.

Тема 11. Актуальні екологічні теми в сучасних ЗМІ. Екологія України, Києва, вашого обласного центру чи міста

Тема 12. Промислова екологія. Екологічний стан атмосфери в світі, Європі, Україні, в Києві, вашому місті

Тема 13. Проблема водопостачання великих міст. Вода в Києві – водопроводна чи артезіанська.

Тема 14. Екологічна безпека продуктів харчування. Харчові добавки. Проблеми використання ГМО-продуктів.

Тема 15. Сміття в місті. Проблема побутового сміття, шляхи її вирішення.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	ус ьо го	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1.												
Екологія, охорона навколишнього середовища, екологія журналістики, еколінгвістика в історичному та журналістському дискурсах												
Тема 1. Основні завдання навчальної дисципліни «Екологічна безпека в медіадискурсі», Предмет, об'єкт та завдання курсу. Сутність і перехресність понять «Екологія навколишнього середовища», «Екологія журналістики (ЗМІ)», «Екологія мови і мовлення (Лінгвоекотологія)»	10	2	2			6						
Тема 2. Людська цивілізація в історичній парадигмі та інформаційне суспільство. Свобода слова у філософському розумінні основоположних прав людини і потреба захисту цивілізаційних і демократичних цінностей шляхом дотримання чи обмеження засадничих прав особистості, суспільства, цивілізації.	10	2	2			6						
Тема 3. Сутність історичної еволюції засобів масової комунікації: від усного мовлення до новітніх медіа. Медіаісторія за Маклюеном: Племінний вік, Вік грамотності, Вік друку, Електронний вік,	10	2	2			6						

Оновлення віків.												
Тема 4. Соціальні медіа: історія розвитку та формування нової медіа реальності.	10	2	2			6						
Тема 5. Еколінгвістика як наукове та соціальне поняття - теорія й практика у філології та журналістиці. Комбінація методів аналізу екологічного дискурсу та екологічного аналізу дискурсу у практичній екологічній журналістиці.	10	2	2			6						
Тема 6. Цивілізаційні, суспільно-політичні, економічні та екологічні наслідки війни Росії проти України.	10	2	2			6						
Тема 7. Вплив широкомасштабного російського вторгнення на український інформаційний простір. Негативні наслідки війни для медіа. Трансформація екології мовлення під час війни.	10	2	2			6						
Тема 8. Збитки, нанесені російськими агресорами, та перспективи відновлення економіки, інфраструктури та екології України на засадах збалансованого розвитку та впровадження передового світового досвіду.	10	2	2			6						
Разом за змістовим модулем 1	80	16	16			48						
Змістовий модуль 2.												
Від глобальних екологічних проблем до якості питної води в кранах та хліба на столі												
Тема 9. Глобальні екологічні проблеми. Парниковий ефект, зміна клімату.	10	2	2			6						
Тема 10. Глобальні екологічні проблеми. Рідкісні та зникаючі види рослин. шляхи вирішення проблеми.	10	2	2			6						
Тема 11. Актуальні	10	2	2			6						

екологічні теми в сучасних ЗМІ. Екологія України, Києва, вашого обласного центру чи міста.												
Тема 12. Промислова екологія. Екологічний стан атмосфери в світі, Європі, Україні, в Києві, вашому місті.	10	2	2			6						
Тема 13. Проблема водопостачання великих міст. Вода в Києві – водопроводна чи артезіанська.	10	2	2			6						
Тема 14. Екологічна безпека продуктів харчування. Харчові добавки. Проблеми використання ГМО-продуктів.	10	2	2			6						
Тема 15. Сміття в місті. Проблема побутового сміття, шляхи її вирішення.	10	2	2			6						
Разом за змістовим модулем 2	70	14	14			42						
Разом годин	150	30	30	-	-	90						

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
	Не передбачено навчальним планом	

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
	Тема 1. Актуальність проблем екології. Сучасні проблеми довкілля. Поняття “екологія”. Історія виникнення екології як терміну та науки. Екологія і охорона природи. Зв’язок екології з іншими політичними, економічними та культурними процесами Екологічний стан в Україні.	2
	Тема 2. Основні поняття і закони загальної екології. Екологічні фактори. Антропогенні і штучні екосистеми. Природний колообіг речовин. Біологічна та екологічна рівновага.	2
	Тема 3. Біосфера – жива оболонка Землі. Вчення В. І. Вернадського про біосферу. Антропогенний вплив на біосферу. Природні та антропогенні забруднення біосфери. Характеристика забруднювачів. Фізичні забруднення.	2
	Тема 4. Літосфера. Антропогенні зміни поверхні літосфери. Ґрунт – як головний засіб сільськогосподарського виробництва та середовище життя. Антропогенне забруднення і виснаження ґрунтів. Охорона і раціональне	2

	використання ландшафтів.	
	Тема 5. Гідросфера. Вплив господарської діяльності на гідросферу. Світові проблеми прісної води. Основні заходи охорони і раціонального використання вод. Екологічні проблеми деяких водних екосистем України. Очищення стічних вод.	2
	Тема 6. Атмосфера. Антропогенне забруднення атмосфери. Охорона повітряного середовища від забруднення	2
	Тема 7. Екологічні проблеми сільськогосподарського виробництва. Особливості агроекосистем. Антропологічний тиск на агроекосистеми. Основні напрямки стабілізації.	2
	Тема 8. Екологічні проблеми енергетики. Екологічні проблеми теплоенергетики. Екологічний вплив гідроенергетики на навколишнє середовище. Екологічні проблеми використання атомної енергії.	2
	Тема 9. Екологічні проблеми міського середовища і здоров'я людини. Здоров'я людини як показник якості навколишнього середовища. Вплив хімічних забруднювачів та радіоактивного випромінювання на здоров'я людини.	2
	Тема 10. Охорона рослинного та тваринного світу. Природно-заповідні фонди України та Червоні та Зелені книги в системі збереження ландшафтного і біологічного різноманіття. Національна екомережа.	2
	Тема 11. Екологічний моніторинг навколишнього середовища. Правове регулювання екологічних відносин. Державне управління в галузі природокористування. Міжнародне співробітництво в галузі охорони навколишнього природного середовища.	2
	Тема 12. Стратегія й тактика збереження та стабільного розвитку життя на Землі. Духовна криза як основний фактор екологічної кризи. Основні принципи етичних норм поведінки людини в біосфері. Шляхи здійснення екологічної освіти і виховання.	2
	Тема 13. Жанрове розмаїття громадськополітичних видань із рубрикою з екологічної тематики: інтерв'ю з експертом, репортаж, бесіда, журналістське розслідування. Журналістське розслідування як найпрестижніший журналістський жанр.	2
	Тема 14. Інтерв'ю. Специфіка жанру. Інтерв'ю в системі інформаційних жанрів з екологічної проблематики. Індивідуальний стиль в інтерв'ю як складова частина успіху матеріалу.	2
	Тема 15. Репортаж як найбільш оперативний, динамічний, ефективний жанр сучасних ЗМК з екологічної проблематики. Специфіка жанру.	2
	РАЗОМ (годин)	60

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

	Не передбачено навчальним планом	
--	----------------------------------	--

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
	«ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В МЕДІАДИСКУРСІ» Магістратура , курс 1, семестр II	

1.	Всеукраїнська екологічна ліга – громадська організація, заснована 1997 року. 25 років задля збереження довкілля. Етапи становлення і боротьби. Мета, завдання, принципи діяльності. Ознайомлення і вивчення діяльності ВЕЛ. Здобутки і поразки. Проблеми вчорашні, сьогоднішні, завтрашні. Знайомство з активістами і керівництвом Ліги (президент – Т.Тимочко). Участь у заходах і акціях ВЕЛ (по можливості).	5
2.	Закони України, що стосуються екології, охорони і захисту навколишнього середовища.	4
3.	Червона та Зелена книги України як офіційні екологічні документи.	3
4.	Визначення, систематизація і опрацювання типів інформації, які входять у коло висвітлюваних в екологічній журналістиці питань відповідно Орхуської конвенції ООН. (Згідно статті 2 цієї конференції під екологічною інформацією мають на увазі те, що «Екологічна інформація» означає будь-яку інформацію в письмовій, аудіовізуальній, електронній чи будь-якій іншій матеріальній формі про: а) стан таких складових навколишнього середовища, як повітря і атмосфера, вода, ґрунт, земля, ландшафт і природні об'єкти, біологічне різноманіття та його компоненти, включаючи генетично змінені організми, та взаємодію між цими складовими; б) фактори, такі як речовини, енергія, шум і випромінювання, а також діяльність або заходи, включаючи адміністративні заходи, угоди в галузі навколишнього середовища, політику, законодавство, плани і програми, що впливають або можуть впливати на складові навколишнього середовища, зазначені вище в підпункті а), і аналізі затрат і результатів та інший економічний аналіз і припущення, використані в процесі прийняття рішень з питань, що стосуються навколишнього середовища; с) стан здоров'я та безпеки людей, умови життя людей, стан об'єктів культури і споруд тією мірою, якою на них впливає або може вплинути стан складових навколишнього середовища або через ці складові, фактори, діяльність або заходи, зазначені вище в підпункті б)).	4
5.	Проблема захисту законних екологічних, соціальних, економічних прав та інтересів громадян та суб'єктів підприємницької діяльності у боротьбі із засиллям олігархічного капіталу в Україні, корумпованими держчиновниками на всіх щаблях влади.	3
6.	Можливості журналістського впливу на формування державного та місцевих планів, бюджетів, програм розвитку, які мають вирішальне значення для стабілізації, поліпшення екологічної ситуації, забезпечують захист і відтворення довкілля, біологічного різноманіття та здоров'я громадян України.	3
7.	Становлення і етапи побудови громадянського суспільства в Україні, що ґрунтується на загальнолюдських цінностях та принципах екологічної етики; Проблеми формування в Україні засад збалансованого (сталого) розвитку.	3
8.	Організація й проведення заходів, спрямованих на припинення діяльності, яка загрожує екологічній безпеці, біологічному різноманіттю, здоров'ю громадян України.	3
9.	Вивчення досвіду зарубіжного й вітчизняного громадського контролю за виконанням природоохоронного законодавства.	3
10.	Вивчення ситуації і стану формування екологічної свідомості шляхом пропаганди знань про стан довкілля, підвищенню рівня екологічної освіти та культури громадян, підтримці освіти в інтересах збалансованого (сталого) розвитку.	3
11.	Функції екологічної журналістики: інформаційна, просвітницька, організаційна, контролююча. Жанрова трансформація у екологічній журналістиці.	3

12.	Аналітичні та інформаційні жанри в екожурналістиці: порівняльна характеристика..	3
13.	Художньо-публіцистичні жанри екожурналістики – нарис, фейлетон, памфлет.	3
14.	Особливості репортажу на екологічні теми, його види.	3
15.	Практика підготовки добірок інформаційних матеріалів на екологічну тематику. Вибір і сортування інформації. Аналіз і обробка отриманої інформації, робота з журнальним і газетним матеріалом.	3
16.	Практика проведення опитування, тестування. Проведення перехресних опитувань.	3
17.	Практика організації, підготовки і написання інтерв'ю на екологічні теми.	3
18.	Екологічний фоторепортаж. Його моделювання. Збір матеріалу для фоторепортажу, його компонування. Текстівки до фотографій як збільшення синергічного ефекту публікації на гостру екологічну тему.	3
19.	Нарис, проблемна стаття як одні з основних жанрів основний жанр «зелених» ЗМІ. Техніка письма.	3
20.	Практикування написання матеріалів з основних жанрів екологічної: «гаряча» новина — оперативна інформація про екологічні події; стаття-довідка — довідкова інформація про ту чи іншу проблему чи подію; інтерв'ю з експертом; репортаж.	3
21.	Ознайомлення з українськими екологічними виданнями та виданнями з екологічної тематики – газетами, журналами, бюлетенями, дайджестами та ін. (“Вода та водоочисні технології”, “Довкілля та здоров'я”, “Агроекологічний журнал”, “Мінеральні ресурси України”, “Екологія довкілля та безпека життєдіяльності”, “Екологічний вісник”, “Бюлетень екологічного стану зони відчуження та зони безумовного відселення” та ін.; “Живая природа”, “Зелений город”, “Екологія моря”, “Причорноморський екологічний бюлетень” та ін.).. 2	3
22.	Наукова стаття як основний жанр спеціалізованих екологічних видань. Жанрові ознаки. Особливі функції публікацій, виконаних у цьому жанрі. Наукові статті з декількох проблемно-тематичних ліній: екології води, екології повітря, агроекології, утилізації твердих побутових відходів на шпальтах “Причорноморського екологічного бюлетеня”.	3
23.	Підготовка і написання курсової роботи на екологічну проблематику – від глобальних світових до локальних екологічних проблем до екологічних, соціальних та економічних наслідків війни Росії проти України та шляхи їхнього вирішення і подолання.	20
	Усього	90

9. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ, КОМПЛЕКТИ ТЕСТІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗАСВОЄННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТАМИ

1. Атмосфера. Антропогенне забруднення атмосфери. Охорона повітряного середовища від забруднення.
2. Екологічні проблеми сільськогосподарського виробництва. Антропологічний тиск на агроєкосистеми. Основні напрямки стабілізації.
3. Екологічні проблеми енергетики. Екологічні проблеми тепло-, гідроенергетики. Екологічні проблеми використання атомної енергії.

4. Екологічні проблеми міського середовища й здоров'я людини. Вплив хімічних забруднювачів та радіоактивного випромінювання на здоров'я людини.
5. Охорона рослинного та тваринного світу. Природно-заповідні території та Червоні книги в системі збереження ландшафтного й біологічного різноманіття. Національна екомережа.
6. Екологічний моніторинг навколишнього середовища. Правове врегулювання екологічних відносин. Державне управління в галузі природокористування.
7. Міжнародне співробітництво в галузі охорони навколишнього природного середовища.
8. Літосфера. Антропогенне забруднення і виснаження ґрунтів. Охорона і раціональне використання ландшафтів.
9. Гідросфера. Світові проблеми прісної води. Екологічні проблеми деяких водних екосистем України.
10. Громадський екологічний рух.
11. Зовнішня та внутрішня політика України в галузі екології.
12. Історія української екожурналістики.
13. Поняття “екологічна журналістика”.
14. Спеціалізовані загальнодержавні та регіональні ЗМІ з екожурналістики.
16. Українські екологічні видання та видання з екологічної тематики (газети, журнали, бюлетені, дайджести та ін.).
17. Функції екологічної журналістики.
18. Жанрова трансформація у екологічній журналістиці.
19. Інтерв'ю в системі інформаційних жанрів з екологічної проблематики.
20. Репортаж як найбільш оперативний, динамічний, ефективний жанр сучасних ЗМК з екологічної проблематики.
21. Журналістське розслідування як найпрестижніший журналістський жанр.
22. Аналітичні жанри на сторінках наукових та науково-практичних журналів (“Вода та водоочисні технології”, “Довкілля та здоров'я”, “Агроекологічний журнал”, “Мінеральні ресурси України”, “Екологія довкілля та безпека життєдіяльності”, “Екологічний вісник”, “Бюлетень екологічного стану зони відчуження та зони безумовного відселення” та ін.; “Живая природа”, “Зелений город”, “Екологія моря”, “Причорноморський екологічний бюлетень” та ін.).
23. Наукова стаття як основний жанр спеціалізованих екологічних видань.
24. Основні (аналітичні та інформаційні) жанри спеціалізованих екологічних видань регіонального та загальноукраїнського характеру.
25. Проаналізувати на матеріалі дібраних публікацій такі актуальні проблеми: екологічна політика й екологічна безпека України.
26. Національні та економічні інтереси України у стосунках з іншими державами внаслідок екопроблем (Тузла, Дунай-Чорне море).
27. Екопроблеми України в спектрі наслідків катастрофи на Чорнобильській АЕС (за матеріалами республіканської преси).
28. Висвітлення ЗМІ екологічної ситуації в Україні.
29. Екопроблеми на сайтах Інтернетмережі.
32. Цвітіння Чорного моря.
33. Військова екологія.
34. Зсуви.
35. Нищення рекреаційних зон: заповідників, заказників та ін.
36. Діяльність припортових заводів.
37. Забруднення середовища внаслідок діяльності хімічних підприємств.
38. Гігієна праці. Актуальні проблеми гігієни праці у сучасних умовах.
39. Добровільне медичне страхування в Україні.
40. Проблема якісного харчування.
41. Всеукраїнська екологічна ліга: обшири діяльності.

ЗРАЗОК ЗАЛКОВОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

ОКР «Бакалавр» напряму підготовки/ спеціальність – 061 «журналістика»	Кафедра Журналістики та мовної комунікації 2022-2023 навч. рік	Екзаменаційний білет № 1 з дисципліни «Екологічна безпека в медіа дискурсі»	Затверджую Завідувач кафедри Н.М.Костриця «___» _____ 2022 р.
--	--	---	---

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ РІЗНИХ ТИПІВ

1. Узгодьте поняття за його визначенням:

1.	Червона книга України -	А	Інструмент систематичної та комплексної оцінки наслідків політик, планів, програм або їх альтернатив з метою недопущення негативних екологічних наслідків, забезпечення сталого розвитку, безпечності життєдіяльності людей та охорони їх здоров'я.
2.	Екомережа	Б	Основний документ, у якому регламентується список рослин і тварин, що знаходяться під охороною держави.
3.	Спеціалізоване екологічне оцінювання (СЕО)	В	Інформація, в якій зазначені екологічні аспекти певного продукту, засобу, матеріалу чи виробу (товару), послуги або об'єкта будівництва; має на меті інформувати споживача у стислій і доступній формі про перевірені та підтвержені екологічні характеристики або переваги об'єкта маркування.
4.	Екологічне маркування	Г	Єдина територіальна система, яка утворюється з метою поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, підвищення природно-ресурсного потенціалу території України, збереження ландшафтного та біорізноманіття, місць оселення та зростання цінних видів тваринного і рослинного світу.

2. Лозунг «Планету ми отримали не в спадок від батьків, а взяли в борг у наших дітей» належить політичній силі:

1.	А) Соціал-демократам;
2.	Б) Лейбористам;
3.	В) Республіканцям;
4.	Г) Зеленим;
5.	Д) Християнським демократам

3 Термін «Журналістське розслідування» вперше з'явився:

1.	А) У середині XIX століття у Франції;
2.	Б) На початку XX століття у Німеччині;
3.	В) У 60-і рр. у пресі США;
4.	Г) В кінці 80-х років минулого століття під час перебудови в СРСР

4. Після отримання екологічного висновку інформацію про початок діяльності нового підприємства його керівництво повинно надати::

1.	А) Достатньо поінформувати телефоном орган місцевої влади;
2.	Б) Повідомити відповідний відділ промислового будівництва обл.- чи райдержадміністрації листом на їхню електронну адресу;
3.	В) Оприлюднити інформацію по радіо;
4.	Г) Обов'язково опублікувати повідомлення в друкованій пресі.

5. Які методи збору інформації є найефективнішими при підготовці екологічного репортажу-розслідування:

1.	А) Метод опитування та інтерв'ю;
2.	Б) Метод спостереження;
3.	В) Проведення журналістського експерименту;
4.	Г) Усі значимі залежно від теми і задуму.

6. Повідомлення про плановану діяльність у друкованих ЗМІ має здійснюватися :

1.	А) У будь-якій газеті чи журналі, бажано загальнонаціонального масштабу;
2.	Б) Тільки у друкованому ЗМІ, територія розповсюдження якого охоплює населені пункти, які можуть зазнати впливу

	планованої діяльності.
3.	В) Не менше, ніж у двох друкованих ЗМІ, територія розповсюдження яких охоплює населені пункти, які можуть зазнати впливу планованої діяльності.

7. Після оприлюднення у друкованих ЗМІ повідомлення про плановану діяльність нового підприємства, з якого зацікавлені сторони дізнаються, хто, що і де планує будувати, які потенційні впливи діяльності на довкілля та обсяг і деталізацію звіту з ОВД, громадськість може висловити свої зауваження чи пропозиції упродовж:

1.	А) 7 днів з моменту оприлюднення;
2.	Б) 14 днів з моменту оприлюднення
3.	В) 20 днів з моменту оприлюднення.

8. В репортажі як жанрі загалом і в екологічному репортажі-розслідуванні зокрема допустимі:

1.	А) Літературні асоціації, крилаті порівняння;
2.	Б) Яскраві епітети, образи та метафори;
3.	В) Оціночні судження та припущення;
4.	Г) Усі попередні складові.

9. Питна вода в Україні є однією з мішеней окупантів Російської Федерації. Ворожі війська наразі:

1.	А) Забруднюють воду, обстрілюючи промислові (часто хімічні) підприємства і склади мінеральних добрив, нафтобази і т.д. поблизу водних об'єктів, що призводить до витоків небезпечних речовин;
2.	Б) Позбавляють можливості очищення використаних та каналізаційних вод, руйнуючи очисні споруди
3.	В) Практикують незаконні дії, грабунок і крадіжки, наприклад, у спробах постачати воду в Крим через Північно-Кримський канал.
4.	Г) Спровоковують і уможливають через зруйновану систему водопостачання в Маріуполі та інших вцент зруйнованих містах можливе поширення інфекційних захворювань, зокрема холери
5.	Д) Усі попередні складові.

10. Після генерального інтерв'ю і остаточного оформлення розслідування настає етап:

1.	А) Перевіряти будь-яку отриману для оприлюднення інформацію;
2.	Б) Покладатися на думку і слово авторитетних людей і джерел і не перевіряти отримані факти.

11. Генеральне інтерв'ю у журналістському екологічному розслідуванні це:

1.	А) Надання можливості фігуранту пояснити свої дії і спростувати зібрані звинувальні факти;
2.	Б) Свідчення сумлінності журналіста, відсутності злого наміру у його діях;
3.	В) Прагнення остаточно перевірити інформацію, зібрану в процесі розслідування;
4.	Г) Застережний засіб посилення захисту у разі настання правових наслідків для журналіста;
5.	Г) Комплексне поєднання усіх вказаних складових.

12. Турецькі морські біологи та фахівці Національного природного парку "Тузлівські лимани" в Одеській області повідомляють, що з лютого 2022 року було знайдено групи понад 100 дельфінів, яких викинуло на берег Чорного моря, що значно перевищує показники минулих років. На думку екологів зростання смертності дельфінів викликане:

1.	А) Підвищеною активністю і зростанням неприродного шуму від російських військових кораблів та підводних човнів, які впливають на органи слуху дельфінів.
2.	Б) Дією високочастотних гідролокаційних апаратів і сигналів від них кораблів Чорноморського флоту, що спричиняють втрату дельфінами орієнтації у водному просторі, виникнення у тварин стану паніки, що призводить до викидання дельфінів на берег і загибелі, тощо
3.	В) Цим та іншими факторами, характерними для зони проведення воєнних дій.

13. Нині в Україні працює майже 5,7 тис. хімічних підприємств, 600 серед яких – об'єкти, де зберігається або використовується 200 тис. тонн небезпечних хімічних речовин. Сьогодні ризики від такої діяльності:

1.	А) Максимально враховані, вивчені і прогнозовані;
2.	Б) Явно недооцінені і становлять небезпеку для людини та соціуму.

14. Наявність потужної хімічної промисловості в Україні є позитивним фактором для економіки держави, підвищення її авторитету у світі, але водночас створює загрози для здоров'я людей та природних екосистем через:

1.	А) Недосконалості і прогалини чинного законодавства в екологічній сфері;
2.	Б) Фрагментарне регулювання з боку структур Міністерства екології та природних ресурсів України,;
3.	В) Відсутність вільного доступу громадськості і науковців до інформації про небезпечні промислові об'єкти та властивості хімічних та інших агресивних речовин,
4.	Г) Спорадичною, несистемною і не завжди кваліфікованою роботою ЗМІ у висвітленні екологічної тематики;
5.	Д) Поєднання усіх попередніх складових.

15. Гіпотеза при проведенні екологічного журналістського розслідування це:

1.	А) Припущення, версія, твердження, яке журналіст доводить або спростовує в процесі розслідування.
2.	Б) Визначення суб'єкта і предмета розслідування.

16. Останніми роками в ЗМІ все частіше оприлюднюється інформація про випадки демеркуризації приміщень офісів, фірм чи й цілих підприємств. Чи можливо у разі неналежного поводження з ртуттю або незаконного її використання притягти до відповідальності фізичну особу чи суб'єкта господарювання за нанесення фізичної і моральної шкоди:

1.	А) Так, складно, але можливо, якщо слідством буде доведено склад злочину, умисність завдання шкоди чи недбале виконання службових обов'язків;
2.	Б) Ні, неможливо, оскільки в Україні хибує комплексне правове регулювання питань хімічної безпеки і ртуть навіть де-юре не визнана небезпечною хімічною речовиною.

17. Базовий проєкт Закону України «Про хімічну безпеку та поводження з хімічними речовинами», який Верховна Рада України не спроможеться розглянути упродовж багатьох років, необхідно терміново прийняти з огляду насамперед на такі обставини:

1.	А) З прийняттям закону стане можливим створення системи хімічної безпеки;
2.	Б) На постійній основі буде здійснюватися моніторинг хімічних загроз людині і довкіллю;
3.	В) Обов'язковим стане планування заходів у сфері управління хімічною безпекою на рівні держави, регіонів та конкретних підприємств;
4.	Г) Уможливиться встановлення запобіжників для ймовірних терористичних актів з використанням хімічних речовин);
5.	Д) Громадяни отримають вільний доступ до інформації про хімічний склад продукції, яка випускається на ринок;
6.	Ж) Бізнес отримає гармонізовані з міжнародними та європейськими стандартами чіткі правила роботи, що також спростить доступ до зовнішніх ринків;
7.	З) Усі перераховані вище складові є першочерговими.

18. Журналістське екологічне розслідування належить до:

1.	А) Інформаційних жанрів.
2.	Б) Аналітичних жанрів
3.	В) Є методом збирання і аналізу інформації, поліжанровим утворенням.
4.	Г) Є прагматичним поєднанням аналітичної групи із групою художньо-публіцистичних жанрів

19. Назвіть елемент композиційної структури тексту екологічного розслідування:

1.	А) Коментар.
2.	Б) Початок
3.	Г) Художній домисел
4.	Г) Експертна думка.

20. Чим журналістське екологічне розслідування принципово відрізняється від кримінального:

1.	А) Глибиною розслідування за допомогою емоційного аналізу;
2.	Б) Гласністю і енергійністю у впровадженні гласності;+
3.	В) Гармонійним поєднанням журналістської творчості і знання юриспруденції.
4.	Г) Виявленням авторської концепції у розслідуванні складної справи.

21. Для кабінетного (початкового) етапу у схемі екологічного розслідування необхідно:

1.	А) Оцінити перспективність теми або інформаційного приводу та локалізувати тему розслідування
2.	Б) Провести попередній пошук джерел та інформації за визначеною темою;
3.	В) Оцінити рівень безпеки розслідування, вивчити і дослідити наявні та необхідні ресурси;
4.	Г) Здійснити усі попередні складові.

22. Який жанр найчастіше використовується журналістами для проведення розслідування:

1.	А) Інтерв'ю;
2.	Б) Репортаж;
3.	В) Кореспонденція.

23. Які методи збору інформації є найефективнішими при підготовці репортажу-розслідування:

1.	А) Метод опитування та інтерв'ю;
2.	Б) Метод спостереження;
3.	В) Проведення журналістського експерименту;
4.	Г) Усі значимі залежно від теми і задуму.

24. В репортажі як жанрі журналістики загалом і в екологічному репортажі-розслідуванні зокрема допустимі:

1.	А) Літературні асоціації, крилаті порівняння;
2.	Б) Яскраві епітети, образи та метафори;
3.	В) Оціночні судження та припущення;
4.	Г) Усі попередні складові.

25. Журналістське розслідування найефективніше проводити:

1.	А)	Фаховому журналісту, який впевнений у своїх силах і здібностях і силах;
2.	Б)	Фрілансеру;
3.	В)	Колективу спеціалізованого видання;+

26. Які розроблені і підготовлені Міндовкільля документи, котрі прямо чи опосередковано відносяться до безпеки і якості життя людини, мають статус Законів України, а які - законопроектів:

1.	«Про упаковку та відходи з упаковки»;
2.	«Про відходи видобувної промисловості»;
3.	«Про хімічну безпеку та поводження з хімічними речовинами»;
4.	«Про батареї та акумулятори»;
5.	«Про відходи електричного та електронного обладнання»;
6.	Усі прийняті і діють як Закони;
7.	Усі до сих пір перебувають у статусі законопроектів.

27. План збору інформації та план розслідування НЕ включає в себе:

1.	А)	Терміни, дедлайни отримання інформації;
2.	Б)	Метод отримання інформації;
3.	В)	Інформування об'єкту розслідування про початок роботи;
4.	Г)	Розподіл завдань між членами команди.

28. Згідно міжнародного стандарту «Екологічні маркування та декларації» екологічне маркування в Україні має обов'язково застосовуватися шляхом тотожного перекладу у такій сфері як:

1.	А)	Продукти харчування;
2.	Б)	Промислові товари;
3.	В)	Будматеріали;
4.	Г)	Об'єкти нерухомості та послуг.;
5.	Д)	В усіх наведених вище.

29. Згідно Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» перед початком промислового чи іншого виробництва які процедури повинен виконати потенційний претендент на виробництво:

1.	А)	Опублікувати Повідомлення про плановану діяльність, з якого заінтересовані сторони дізнаються, хто, що і де планує будувати, які потенційні впливи діяльності на довкілля та обсяг і деталізацію звіту з ОВД.
2.	Б)	Подати оголошення подає оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД. Компанія повинна забезпечити доступність звіту для громадськості, розмістивши фізичні копії документу у приміщенні обласного департаменту екології, у власному офісі та інших загальнодоступних місцях
3.	В)	Провести Громадські слухання проводить Мінприроди (або найманий організатор), й про них громадськість зможе дізнатися з Єдиного реєстру ОВД, преси або дошки оголошень в приміщенні органу місцевого самоврядування.
4.	Г)	Отримати Звіт про громадське обговорення Мінприроди надасть протокол громадських слухань, копії зауважень та пропозицій та таблицю їх врахування.
5.	Д)	Вибрати на власний розсуд один із вказаних заходів, узгодивши його з органом місцевої влади та Міндовкільля;
6.	Д)	У строгій послідовності провести усі вищевказані заходи.

30. Чи можуть громадські слухання про плановану діяльність нового підприємства бути замінені екологічним аудитом:

1.	А)	Так, якщо питання узгоджене в Кабінеті Міністрів чи Міндовкільля;
2.	Б)	У жодному випадку ні, інакше це розцінюватиметься як замах на корупційний злочин.

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ

1. Що таке бекграунд і досьє при проведенні репортажу-розслідування.
2. Особливості та жанрова специфіка журналістського екологічного розслідування.

Викладач

доц. Савенко О.М.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час викладання навчальної дисципліни «Екологічна безпека в медіа дискурсі» використовують такі методи навчання, як:

1. Особистісно орієнтовані методи навчання.

2. Творчо-дослідницькі завдання.
3. Проблемне навчання.
4. Комп'ютерне навчання.

11. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Усне опитування, практичні завдання з укладання словникових статей, завдання для проміжного і підсумкового контролю.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання студента відбувається відповідно до положення «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.03.2018 р. протокол № 6 з табл. 1.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка національна	Оцінка ЄКТС	Оцінка ECTS	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90–100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82–89
	C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74–81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64–73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60–63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35–59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01–34

Для визначення *рейтингу* студента (слухача) із засвоєння дисципліни **R_{дис}** (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **R_{НР}** (до 70 балів): **R_{дис} = R_{НР} + R_{ат}**.

Рейтинг з додаткової роботи R_{ДР} додається до R_{НР} і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний R_{ШТР} не перевищує 5 балів і віднімається від R_{НР}. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчальний план підготовки магістра 061 «Журналістика».
2. Підручники та навчальні посібники.
3. Плани лекційних і практичних занять.
4. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять.
5. Семестрові завдання для самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни.
6. Матеріали поточного та підсумкового контролю (контрольні завдання до практичних занять; завдання на модульні контрольні роботи для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу).
7. Методичні матеріали щодо виконання контрольних робіт для заочної форми навчання.
8. Перелік питань до заліку.
9. Екзаменаційні білети.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Червона книга України <https://ecopolitic.com.ua/ua/news/chervona-kniga-ukraini-shho-potribno-znati-kozhnomu/>
2. Зелена книга України /під загальною редакцією члена-кореспондента НАН України Я.П. Дідуха – К.: Альтерпрес, 2009. – 448 с.

Рекомендована

1. Адаменко О. М., Періжок Й. І., Пилипчук О.Я. Основи екології. – ІваноФранківськ, 2000. – 276 с.
2. Андрейцев В. І. та ін. Екологічне право: Особлива частина: Підруч. для студ. юрид. вузів і фак.: Повний акад. курс – К.: Істина, 2001. – 544 с.
3. Бойчук Ю. Д., Солошенко Е. М., Бугай О. В. Екологія і охорона навколишнього середовища: Навчальний посібник. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2002. – 284 с.
4. Беляков А. А. Экологическая пресса Украины. – К., 1995. – 106 с.
5. Бугрим В. В. Чорнобильська катастрофа у засобах інформації // Чорнобиль і преса: реалії взаємодії: Матеріали Першої Міжнародної науково-практ. конф. “Чорнобиль у засобах інформації” (Київ, 15-16 квітня 1991 р.). – К., 1992. – С. 45-50.
6. Герасимчук А. А., Палеха Ю. І. Основи екології. – К., 1999. – 314 с.
7. Джигирей В. С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища. – К., 2000. – 256 с.
8. Экологический энциклопедический словарь: свыше 8 тыс. терминов / И. И. Дедю. – К.: Гл. ред. МСЭ. – 408 с.
9. Крачило М. П. Основи екології та економіка природокористування. – К., 1998. – 274 с.
10. Крисаченко В. С. Екологічна культура. Теорія і практика. – К., 1996. – 226 с.
11. Кучерявий В. П. Екологія. – Львів, 2000. – 300 с.
12. Маларек В. Викриття фактів. Суть і практика журналістики розслідування. – К., 1998. – 158 с.
13. Микитюк О. М., Злотін О. З., Бровдій В. М. та ін. Екологія людини. – Х., 2000. – 228 с.
14. Сытник К. М., Брайон А. В., Гордецкий А. В., Брайон А. П. Словарь-справочник по экологии. – К.: Наукова думка, 1994. – 666 с.
15. Словник з екології: українсько-російський-англійський-німецький-французький (посібник для студентів) О. М. Микитюк, О. З., Злотін. – Х.: ХДПУ, 1995. – 668 с.

16. Шарон М. Фридман, Кеннет А. Фридман. Пособие по экологической журналистике Изд-во Tasis, 1998.
17. Екологія і закон: Екологічне законодавство України. У 2-х кн. / Відп. ред. док. юрид. наук, професор, заслуж. юрист України, академік УЕАН В.І. Андрейцев. – К.: Юрінком Інтер, 1997. - Кн. – 704 с.
18. Екологія і закон: Екологічне законодавство України. У 2-х кн. / Відп. ред. док. юрид. наук, професор, заслуж. юрист України, академік УЕАН В.І. Андрейцев. – К.: Юрінком Інтер, 1997. - Кн. – 576 с.
19. Збірник «Надзвичайні ситуації. Основи законодавства України». – Т. 1. – К., 1998. – 544 с.
20. Збірник «Надзвичайні ситуації. Основи законодавства України». – Т. 2. – К., 1998. – 496 с.
21. Повітряний кодекс України: Офіц. видання. – К.: Концерн «Видавничий Дім» «Ін Юре», 2004. – 168 с.
22. Водний кодекс України: Офіц. видання. – К.: Концерн «Видавничий Дім» «Ін Юре», 2004. – 176 с.
23. Лісовий кодекс України: Офіц. видання. – К.: Концерн «Видавничий Дім» «Ін Юре», 2004. – 12 с.
24. Кодекс України про надра: Офіц. видання. – К.: Концерн «Видавничий Дім» «Ін Юре», 2004. – 178 с.
25. Збірник законодавчих актів України про охорону навколишнього природного середовища. – 1997. – Вип. 1-9. - Чернівці.
26. Ядерне законодавство: Збірник нормативно-правових актів / За ред. акад. НАН України Ю. С. Шемшученка. – У 2-х т.: Т. 1. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре». – 1999. – 648 с.
27. Ядерне законодавство: Збірник нормативно-правових актів / За ред. акад. НАН України Ю. С. Шемшученка. – У 2-х т.: Т. 2. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре». – 1999. – 440 с.

Додаткова:

1. Вест, Річард; Тернер, Лінн Х. (2014). Представляємо теорію спілкування. Нью-Йорк: Освіта Макгро-Хілл. С. 454–472. ISBN 978-0-07-353428-2.
2. Маклюен, Маршалл (1964). Розуміння засобів масової інформації. Нью-Йорк: Наставник. ISBN 978-0262631594.
3. Генкареллі, Т. Ф. (2006). Перспективи культури, технологій та комунікації: Традиція екології ЗМІ. Gencarelli: NJ: Hampton. С. 201–225.
4. Розуміння мене: лекції та інтерв'ю, Маршалла Маклюена, під редакцією Стефані Маклюен та Девіда Стейнса, Передмова Тома Вульфа. MIT Press, 2004, с. 271
5. Листоноша Н. (2006). Медіа Екологія Освіта. Дослідження в екології медіа, 5 (1), 5–14. doi: 10.1386 / eme.5.1.5_1
6. Листоноша, Ніл. "Що таке екологія медіа?". Асоціація екології медіа. Архів від Оригінальний 8 липня 2013 року. Отримано 2 жовтня 2016.
7. Хаканен, Ернест А. (2007). Брендинг телесебе: дискурс медіа-ефектів та зміна Я. Ленхем, доктор медичних наук: Rowman & Littlefield. ISBN 978-0-7391-1734-7.
8. "Інфраструктуралізм: ЗМІ як рух між природою і культурою. EBSCOhost". web.b.ebscohost.com. Отримано 2017-10-24.
9. Маршан, Філіп (1998). Маршалл Маклюен: Медіум та Посланець: Біографія (Rev Sub ed.). Массачусетс: MIT Press. С. 37–39. ISBN 978-0-262-63186-0.
10. "Ким був Маршалл Маклюен? - Садиба Маршалла Маклюена". marshallmcluhan.com. Отримано 2016-11-16.

11. Маллен, Меган (2006). "Змирення з майбутнім, яке він передбачав:" Розуміння ЗМІ "Маршалла Маклюена". Технологія та культура. : 373–380. дої:10.1353 / tech. 2006.0143. JSTOR 40061070. S2CID 110819701.
12. Маршан, Філіп (1989). Маршалл Маклюен: Медіум та месенджер. Нью-Йорк: Ticknor & Fields. стор.153. ISBN 978-0899194851.
13. Листоноша, Ніл. "Що таке екологія медіа". Асоціація екології медіа. 2009. Веб. 29 вересня 2014 р.
14. Листоноша, Ніл. "Викладання як консерваційна діяльність". Інструктор 89,4 (1979).
15. Гріффін, Ем. Перший погляд на теорію спілкування. 7-е видання Нью-Йорк, Нью-Йорк: Макгроу-Хілл, 2009. Друк
16. Ленс, Стейт (2006). Відлуння та роздуми: про екологію медіа як напрям дослідження. Крескілл, штат Нью-Джерсі: Hampton Press. ISBN 9781572737259. OCLC 631683671.
17. Онг, Уолтер Дж. (2002). Усність і грамотність: технологізація слова. Лондон: Рутледж. ISBN 978-0415281829. OCLC 49874897.
18. "Про Вальтера Дж. Онга, С. Дж." www.slu.edu. Отримано 2018-12-03.
19. Ністром, Крістін. "Що таке екологія медіа?". Архів від Оригінальний 8 січня 2016 року. Отримано 18 листопада 2011.
20. Стейт, Ленс (2004). "Огляд екології ЗМІ" (PDF). Тенденції досліджень комунікацій. 28–31. ISSN 0144-4646. Отримано 18 листопада 2011.
21. Польський, М. (2013). Медіа Екологія Педагогіка - мистецтво чи техніка?. Конференція MEA. Гранд-Рапідс, Мічиган
22. Фуллер, Метью (2005). Екологія медіа: матеріалістичні енергії в мистецтві та техніці. Серія Леонардо. MIT Press. С. 2–3. ISBN 9780262062473.
23. Вест, Річард; Лінн Х. Тернер (2010). "25". Представляємо теорію спілкування: аналіз та застосування (4-е вид.). Нью-Йорк: Mc Graw Hill. С. 428–430. ISBN 978-0-07-338507-5.
24. Рогавей, П. (1994). Інтерв'ю Маршалла Маклюена від Playboy, 1969 р. ECS 188: Етика в епоху технологій, Каліфорнійський університет, Девіс
25. Страте, Л. (2008). Дослідники медіаекології також використовують широкі категорії, такі як усна, письмова, друкована та електронна культури. Вивчення ЗМІ як ЗМІ: Маклюен та підхід до екології ЗМІ.
26. Маклюен, М. ; Фіоре Q. ; Ейджел Дж. (1967). Середовище - це масаж: Перелік ефектів. Сан-Франциско: HardWired. ISBN 978-1-888869-02-6.
27. Деліката, Н. (2008). Маршалл Маклюен: Медіа-еколог та педагог. Кінцева реальність і значення, 31 (4), 314-341.
28. Листоноша Н. (2000, червень). Гуманізм екології ЗМІ. У працях Асоціації медіаекології (Т. 1, No 1, с. 10-16)
29. Дікель, Саша (21.09.2016). "Довіра до технологій? Наука після депрофесіоналізації". Журнал наукових комунікацій. 15 (5): С03. дої:10.22323/2.15050303. ISSN 1824-2049.
30. Логан, Роберт К. (2010). Розуміння нових засобів масової інформації: розширення Маршалла Маклюена. Нью-Йорк: Видавництво Пітера Ланга. С. 28– ISBN 9781433111266.
31. "ІФОН У КОЖНИХ РУКАХ: ЕКОЛОГІЯ МЕДІА, СТРУКТУРИ КОМУНІКАЦІЇ ТА G ...: EBSCOhost". web.a.ebscohost.com. Отримано 2017-10-24.
32. Маклюен, Маршалл, 1911–1980 (2001). Середовищем є масаж: перелік ефектів. Фіоре, Квентін. Берклі, Каліфорнія ISBN 9781584230700. OCLC 47679653.
33. Стрейт, Ленс. "Вивчення ЗМІ як ЗМІ: Маклюен та підхід до екологічної діяльності ЗМІ". Електронний журнал MediaTropes. 1. (2008): 1–16. Інтернет. 28 листопада 2011 р.
34. Левінсон, Пол (2000). "Маклюен і екологія медіа" (PDF). Праці Асоціації медіаекології. 1: 17–22.
35. Сколарі, Карлос А. (2012-04-09). "Екологія медіа: вивчення метафори для розширення теорії" (PDF). Теорія спілкування. : 204–225. дої:10.1111 / j.1468-2885.2012.01404.x. hdl:10230/25652. ISSN 1050-3293.

36. Стівенс, Найл (2014). "До більш суттєвої екології медіа: метафора листоноші проти постлюдського майбутнього". Міжнародний журнал комунікацій. : 2027–2045.
37. Штернберг, Джанет (2002). "Інь та Ян екології ЗМІ" (PDF). Праці Конвенції МЕА. Архів від Оригінальний (PDF) по 13.10.2007.
38. Роберт Логан (червень 2015). "Загальна теорія систем та екологія медіа: паралельні дисципліни, які інформують одна одну" (PDF). Дослідження в екології медіа. : 39–51. дої:10.1386 / eme.14.1-2.39_1.
39. "Космічний корабель Земля | Інститут Бакмінстера Фуллера". www.bfi.org. Отримано 2017-11-17.
40. К, Діксон, Вайолет (01.01.2009). "Розуміння наслідків глобального села". Журнал запитів. **1** (11).
41. Плаг, Майкл (2014). "Глобальне село: Глобалізація через медіа-кологію". Дослідження в екології медіа. **13** (3–4): 219–235. дої:10.1386 / eme.13.3-4.219_1.
42. Маклюен, Маршалл та Квентін Фіоре. "Засіб - це повідомлення". Нью-Йорк 123 (1967): 126–128.
43. Маклюен, Маршалл; Льюїс Х. Лапхем (1994). Розуміння засобів масової інформації: Розширення людини. Массачусетс: MIT Press. ISBN 978-0-262-63159-4.
44. Гарольд Інніс: Філософський історик. Обмін ідеями між професором Маршаллом Маклюеном та професором Еріком А. Хевелоком ", записаний в коледжі Інніс, Торонто, 14 жовтня 1978 року
45. Маклюен, Маршалл; Ерік Маклюен (1988). Закони ЗМІ: Нова наука. Торонто: Університет Торонто, преса. С. 98–99. ISBN 978-0-8020-7715-8.
46. Листоноша, Навчання як економічна діяльність (1979), с. 39
47. Листоноша, Ніл. "Гуманізм екології медіа". Архів від Оригінальний 2 грудня 2017 року. Отримано 9 листопада 2012.
48. Циммер, Майкл (2005). Екологія медіа та ціннісний дизайн: комбінований підхід до розуміння основ медіа-технологій. Праці Асоціації медіаекології.
49. Фекете, Джон (1973). "McLuhanacy: Контрреволюція в теорії культури". Телос. 1973 (15): 75–123. дої:10.3817/0373015075. S2CID 147429966.
50. Калкін, Дж. (1967). "Кожна культура розвиває своє співвідношення почуттів, щоб задовольнити запити свого оточення". У Г. Стерн (ред.). Маклюен: Гаряче і круто. Нью-Йорк: Нова американська бібліотека. С. 49–57.
51. Стейт, Ленс (2008). "Вивчення ЗМІ як ЗМІ: Маклюен та підхід до екології ЗМІ". MediaTropes. **1** (1): 133.
52. Джон Дауд (червень 2014). "Екологічний аналіз медіа-освіти" зроби сам ": вивчення взаємозв'язків між символічною та матеріальною сферами людських дій". Дослідження в екології медіа. : 155–175. дої:10.1386 / eme.13.2.155_1.
53. Хільдебранд, Джулія М (2017-05-11). "Модальні медіа: зв'язок екології медіа та дослідження мобільності". Медіа, культура та суспільство. 348–364. дої:10.1177/0163443717707343. ISSN 0163-4437. S2CID 149286101.